

DEBATT, INSÄNDARE, KOLUMNER, ANALYSER, PRESSKLIPP

(chef för ledarredaktionen), Viveca Dahl, Björn Stenbacka. **Debattredaktör:** Viveca Dahl, tel 7848 289, e-post: debatt@vasabladet.fi

Mycket är bra i Österbotten, sett från äldre människors perspektiv. Men vissa saker fungerar klart bättre i vissa kommuner än i andra.

Se äldre som den resurs de är

ÄLDREVÅRD

V i människor mår i allmänhet bra när vi får vara med familj och vänner, vara i naturen, äta god mat, motivera, när vi kan hjälpa andra, lyssna på musik och ingå i en social gemenskap. Det här var några saker som kom fram då socialpolitiken vid Åbo Akademi tillsammans med Institutet för hälsa och välfärd (THL) ordnade en workshop på temat "Vad får dig att må bra?"

En grupp äldre personer, tjänstemän, personal från tredje sektorn, studerande och forskare diskuterade under en dag vad det är som får de äldre att må bra; vad som fungerar bra i Österbotten när det gäller att främja välmående och vad som kan förbättras.

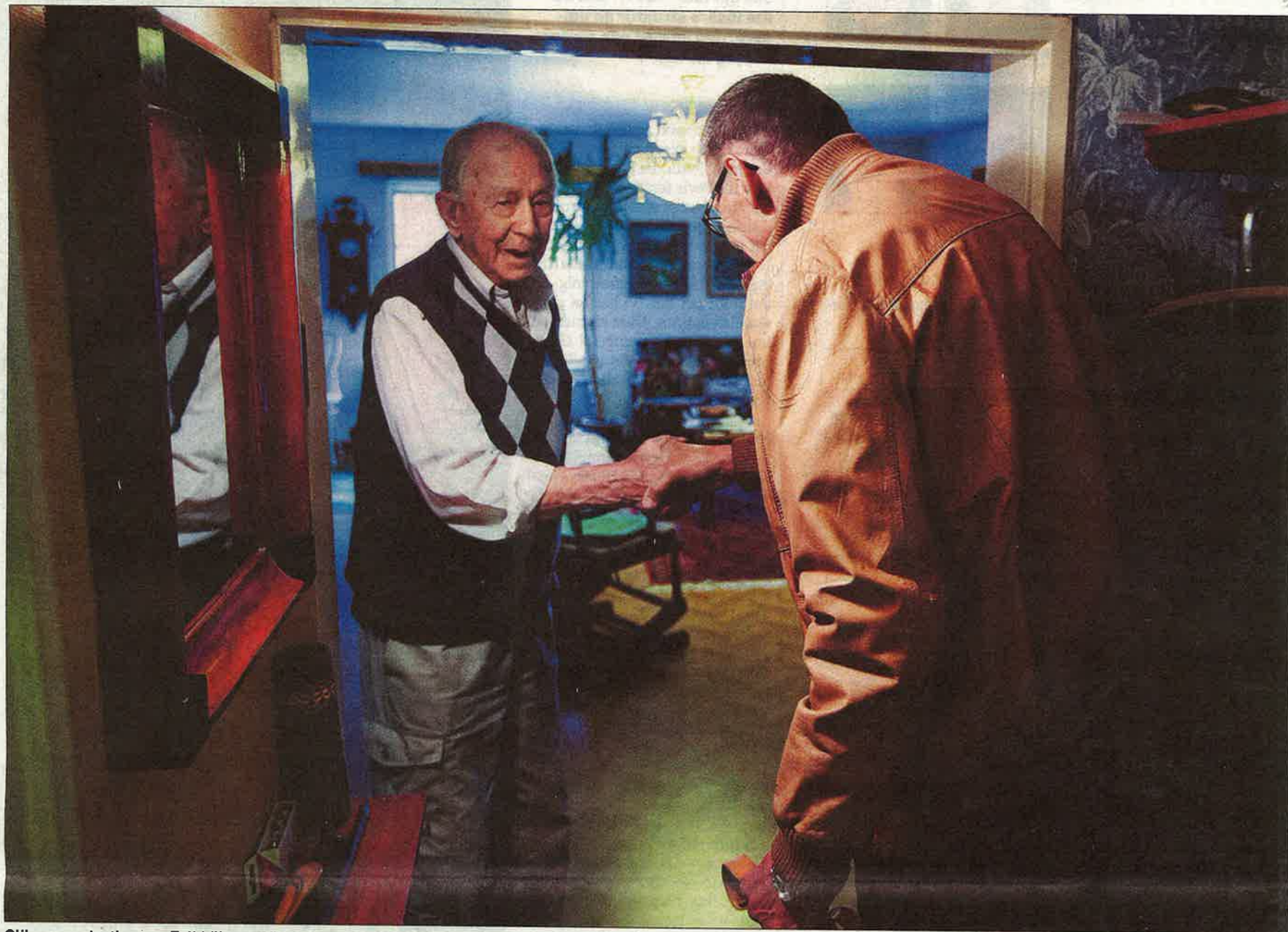
Det finns mycket i Österbotten som fungerar bra. Det finns ett rikt föreningsliv i regionen, en stark social gemenskap, dagcentergrupper, bra möjligheter till fysisk aktivitet, serviceboenden och en social tillit till att vi kan få hjälp när vi behöver den.

Men många faktorer som stöder välmående är beroende av vilken kommun du bor i. Alla har inte samma tillgång till service och tjänster som stöder välmående. Medan dagcentergrupper fungerar bra i en kommun saknas de i en annan kommun. Medan en kommun stöder färdtjänst till och från aktiviteter saknas den här serviceformen på andra ställen.

Olika organisationer som exempelvis Folkhälsan, Röda Korset, hembygdsgöror och Marthagrupper har en central roll för de äldre österbottningarnas välmående och är ett viktigt komplement till den kommunala servicen.

Värdet med workshopen var att komma fram till en gemensam prioriteringslista för vad som är viktigt för att de äldre ska må bra i Österbotten. Så här ser vår prioriteringslista ut:

1. Respektfull syn på äldre
Vi måste ändra synen på äldre människor och se äldre som en samhällsresurs. Äldres insatser i form av anhörigvård, barnomsorg och insatser i föreningslivet är omfattande och har även en ekonomisk betydelse och

Olika organisationer – Folkhälsan, Röda Korset, hembygdsgöror och Marthagrupper – kan bistå med ett viktigt komplement till den kommunala servicen för äldre. Här ett exempel: Sven Jern i Gerby får besök av Folkhälsan i Seppo Hulkkis gestalt.

FOTO: ARKIV/MIKAEL NYBACKA

detta måste beaktas och synliggöras i större utsträckning.

2. Äldres behov i centrum
Verksamhet som riktar sig till äldre personer ska utgå från de äldres behov av stöd och service, inte utifrån utbudet av existerande insatser. Individuella lösningar är viktiga.

3. Öka delaktigheten
De äldre vill känna sig delaktiga i samhället. Äldres röst och åsikter måste tas i beaktande då man planerar service. Här har de lagstadda råden i kommunen en viktig uppgift. Äldre vill känna sig delaktiga i livet ut och det här måste även synas i vården och på serviceboenden.

4. Social trygghet och socialt förtroende

Att veta att man kan få stöd och hjälp av samhället vid behov är viktigt. Att känna ett förtroende för det samhälle och region som vi lever i skapar välmående. Det tar länge att bygga upp förtroendefulla relationer, och detta kan raderas snabbt om förtroendet missbrukas.

5. Förbättrad tillgänglighet
Sociala aktiviteter för de äldre är viktiga för välmående, men om man har nedsatt funktionsförmåga eller bor ute på landsbygden kan det vara svårt att ta sig till och från olika evenemang som ordnas för de äldre. Alla har inte ekonomiska möjligheter att

betala för taxitransport. Begränsad tillgänglighet är ett hot mot den sociala gemenskapen bland äldre.

6. Etiska riktlinjer inom vård och omsorg

Att följa etiska riktlinjer är en förutsättning för god vård och omsorg. Det här kräver framför allt individuella lösningar och att äldres självbestämmanderätt beaktas.

7. Lokalt samarbete kring servicen

Det pågår många olika aktiviteter och verksamheter i Österbotten. Den offentliga sektorn bör ge utrymme för tredje sektorn och frivilligarbete. Vi måste lära oss av varandra och sprida

fungerande modeller och verksamhetsformer i regionen.

8. Ökad geriatrisk och gerontologisk kompetens

Det behövs en ökad geriatrisk och gerontologisk kompetens inom vård och omsorg. Det finns åldersrelaterade problem som kräver specialkompetens. Här har utbildningsenheterna i Österbotten ett stort ansvar.

Tack vare GERDA-projektet, som handlade om att kartlägga äldres hälsa och livsvillkor, finns det god kunskap om de äldres livssituation. Den här kunskapen ska användas i samråd med äldre, tjänstemän, personal från tredje sektorn, beslutsfattare för

att förbättra välmående i Österbotten.

Förändringsarbete kräver brett samarbete. I det här arbetet skall äldre personer ha en given och självklar plats.

Med hopp om en fortsatt utveckling för ett gott välmående i Österbotten.

ARRANGÖRER OCH DELTAGARE I WORKSHOPEN:

Mirna Cattan, Fredrica Nyqvist, Gunborg Jakobsson, Emilia Blomqvist, Jimmy Björklund, Jessica Fagerström, Britt-Helen Flemming, Anna Forsman, Maj-Helen Köhler, Carola Lithén, Johanna Nordmyr, Gustav Nyby, Mikael Nygård, Marina Näsman